
Tortosa-Barcelona - Pals-Barcelona

Autor:

Data de publicació: 05-04-2025

Tant 5,8 km/h (Tortosa-Barna) com 5,2 km/h (Pals-Barna) caminant de forma sostinguda durant moltes hores només és possible per homes joves de 20-25 anys... joves de 20 anys i en forma, poden fer 6 km/h en terreny pla o baixada i 4,5 km/h en pujada suau <6-8%... però només per a marxas de 2-3 hores...

El problema és que la crònica de l'Antonio Herrera y Tordesillas diu que van anar de Sevilla a Barcelona a peu amb 7 indis i papagaios i que la gent els aclamava en passar pels pobles.. En Jordi va llegir entre línies que ho van fer en 3 dies, i va denunciar l'evidència de que era impossible i que havia de ser des de Pals..

La meua hipotesi de fer-lo desembarcar a Tortosa la vaig crear pel fet de que els que eren veïns de Pals eren els portuguesos Pinçon, de fet defensem que Colom era de Barcelona per tant quina lògica té que en tornar d'un viatge de 8 mesos, passi de llarg per davant de casa seva, Barcelona i es dirigeixi a Pals que és on resideixen els seus amics Pinçon "que no van amb ell", per després baixar a peu des de Pals fins a Barcelona, aquest trajecte, amb les dues rutes possibles una passant per la Costa Brava per camins de mules, que eren els que hi havia en aquell moment, són 132 quilòmetres o, l'altra ruta, anant a agafar el camí ral a Girona, que són 137 km.

He estudiat els tres casos i tots tres trajectes són igual de difícils d'assolir per a una comitiva a peu. He triat la tesi de Bayerri i Bestratén de que va desembarcar a Tortosa, no perquè fos de Tortosa sinó per la importància dels Alfacs-La Ràpita, és a dir que la meua opció de Tortosa és més lògica ja que Tortosa era el port més important de la cristiandat segons Colom i tenia al costat La Ràpita a imatge de la qual el Papa Lluna, després de donar la Butlla de creació de Saint Andrews, va donar la Butlla de creació de La Ràpita, perquè els franciscans de Palma, poguessin fer parada per arribar al bisbat de Telde, a cristianitzar els guanxes, acció que havien començat el 1350

Per reforçar la importància de Tortosa, cal saber que tots els arquitectes navals fins a l'època de Jordi Joan anomenen "pi de Tortosa" al "pi de melis", qualitat amb la que es fabricaven tots els vaixells de categoria, per tant, és molt possible que la Sta. Maria s'hi hagués construït.

És factible fer Tortosa-Barcelona (174 km) en 3 dies al segle XV pel Camí Ral?

Al segle XV, el Camí Ral (o Camí Reial) era una de les rutes principals del Principat de Catalunya, utilitzat per viatgers, mercaders i exèrcits. Tot i que estava dissenyat per a carruatges i cavalleries, també era transitat a peu.

Anàlisi de la marxa (3 dies, 58 km/dia, 5,8 km/h):

Distància total: 174 km.

Velocitat mitjana: 5,8 km/h (marcat ràpid per a caminar, però possible).

Distància diària: ~58 km.

Hores diàries: 10 hores (58 km ÷ 5,8 km/h).

Factors a considerar (segles XIV–XV):

? Condicions del camí:

El Camí Ral estava millor conservat que altres senders, però no era com una carretera moderna. Podia tenir trams enfangats o irregulars.

Els viatgers anaven a peu o a cavall, i els carruatges, més aptes per a mercaderies, eren lents

? Allotjament i seguretat:

Existien hostals, monestirs i pobles on fer nit (per exemple, a Montblanc, Tarragona o Vilafranca).

El perill de bandidatge exigia viatjar en grup.

? Física i logística:

58 km/dia és dur però no impossible (ex.: els missatgers de la Corona feien etapes similars).

Un ritme de 5,8 km/h requereix bon estat físic i pauses mínimes.

Factors que ho fan possible:

Distància diària factible: Un viatger medieval podria arribar a fer 40-58 km/dia a peu (segons condicions físiques i càrrega).

Infraestructura existent: El Camí Ral (antic camí reial) estava en bon estat i connectava Tortosa amb Barcelona directament.

Seguretat: Els camins principals tenien més control que les rutes secundàries, reduint el risc de bandidatge.

Conclusió:

Sí, era factible en 3 dies, però només per a:

Missatgers, militars o mercaders urgents (amb cavalls o gran resistència).

Grups organitzats (amb suport logístic).

Per a la majoria de viatgers, un ritme més realista seria 4–5 dies (30–40 km/dia).

Fonts històriques:

Els llibres de ruta medievals (ex.: Guia de pelegrins) mencionen etapes de 30–50 km/dia.

Els exèrcits de Jaume I feien marxes forçades de fins a 60 km en situacions extremes.

És factible fer Pals-Barcelona (132 km) en 3 dies al segle XV, per camins secundaris fins Mataró i després pel Camí Ral?

Sí, era factible, però amb algunes consideracions importants:

Ruta proposada:

Pals a Mataró (~92 km per camins secundaris)

Dies 1 i 2: ~46 km/dia ÷ 4,6 km/h.

Mataró a Barcelona (~40 km pel Camí Ral)

Dia 3: ~40 km ÷ 4 km/h.

Anàlisi detallada:

? Distàncies i temps:

46 km/dia és una fita exigent però possible per a:

Missatgers professionals

Cavallers o viatgers a cavall

Mercaders urgents amb poc equipatge

Requeria caminar 9-10 hores diàries a un bon ritme (5 km/h)

? Infraestructura del segle XV:

Camins secundaris entre Pals i Mataró:

Menys mantinguts que el Camí Ral

Possibles trams enfangats o irregulars

Menys infraestructura d'hostals

De Mataró a Barcelona:

Camí Ral ben consolidat

Més hostals i punts de descans

? Riscos i consideracions:

Seguretat: Els camins secundaris eren més perillosos per a banditatge

Allotjament: Potser calia dormir a l'aire lliure o en masies

Física: 46 km/dia requeria excel·lent condició física

Comparativa amb altres alternatives:

Ruta directa pel Camí Ral (via Girona):

Més llarga (~148 km)

Més segura

Més infraestructura

Ruta marítima:

Més còmoda

Depenent del temps

Conclusió:

Era possible fer-ho en 3 dies, però:

Només per a viatgers molt experimentats

Amb condicions meteorològiques favorables

Acceptant cert risc i incomoditats

La majoria de viatgers trigarien 4-5 dies en aquesta ruta

Consell històric:

Els mercaders que necessitaven velocitat combinaven sovint trams terrestres i marítims per optimitzar temps i seguretat.

És factible fer Pals-Barcelona (148 km) en 3 dies al segle XV, per camins secundaris fins Girona i després pel Camí Ral de Girona a Barcelona?

Sí, era factible, però amb algunes consideracions importants:

Ruta proposada:

Pals a Girona (~45 km per camins secundaris)

Dia 1: ~45 km ÷ 4,5 km/h.

Temps estimat: 1 dia (si es surt d'hora i es manté un ritme constant).

Camins: S'utilitzarien senders locals i camins secundaris, probablement seguint el curs del riu Ter o antigues vies romanes adaptades.

Girona a Barcelona (~103 km pel Camí Ral)

Dies 2 i 3: ~51,5 km/dia ÷ 5,2 km/h.

Camí Ral: Era una ruta principal ben transitada, més segura i amb millor fondura que els camins secundaris. Disposava de llocs de parada (hostals, masies) per a descansar.

Anàlisi detallada:

? Distàncies i temps:

51,5 km/dia és una fita exigent però possible per a:

Missatgers professionals

Cavallers o viatgers a cavall

Mercaders urgents amb poc equipatge

Requeria caminar 9-10 hores diàries a un bon ritme (~5,2 km/h)

? Infraestructura del segle XV:

Camins secundaris entre Pals i Girona:

Menys mantinguts que el Camí Ral

Possibles trams enfangats o irregulars

Menys infraestructura d'hostaleria

De Girona a Barcelona:

Camí Ral ben consolidat

Més hostals i punts de descans

? Riscos i consideracions:

Seguretat: Els camins secundaris eren més perillosos per a bandidatge (Roca Guinarda al s.XVI)

Allotjament: Potser calia dormir a l'aire lliure o en masies

Física: 46 km/dia requeria excel·lent condició física

Possibles obstacles:

Condicions meteorològiques: La pluja o el fred podien alentir la marxa.

Salut o fatiga: Fer més de 40 km/dia exigia resistència.

Imprevistos: Problemes mecànics (calçat), trobades perilloses o manca d'aigua.

Conclusió:

Sí, era factible si el viatger estava en bones condicions i seguia el Camí Ral després de Girona. Es podria ajustar el ritme (per exemple, 45 km el primer dia i 51,5 km els dos dies següents) o afegir una etapa extra (3 dies i mig) si calia més descans.

Era possible fer-ho en 3 dies, però:

Només per a viatgers molt experimentats

Amb condicions meteorològiques favorables

Acceptant cert risc i incomoditats

La majoria de viatgers trigarien 4-5 dies en aquesta ruta

Fonts: Estudis sobre vies medievals a Catalunya i velocitats de desplaçament històriques (ex: Els camins a l'Edat Mitjana, J. Bolòs).

Quin és el promig d'hores per dia en un recorregut a peu de 100km caminant relaxadament a 4kmh?

Per calcular el promig d'hores diàries necessàries per recórrer 100 km caminant relaxadament a 4 km/h, es pot fer el següent:

Càlcul bàsic:

Velocitat: 4 km/h (ritme sostenible per a un viatger medieval amb equipatge lleu).

Distància total: 100 km.

Temps total:

$100 \text{ km} / 4 \text{ km/h} = 25 \text{ hores en total}$

Distribució en dies:

Si es volen fer els 100 km en 3 dies (per exemple, com en el cas de Girona-Barcelona pel Camí Ral):

Promig diari:

$25 \text{ hores} / 3 \text{ dies} = 8.3 \text{ hores de caminada per dia}$
(És a dir, 8 hores i 20 minuts diaris).

Factors a considerar:

Pauses: Si s'inclouen descansos (menjar, beure, fer reparacions), caldrien 9-10 hores diàries de sortida.

Llum solar: Al segle XV, es caminava sobretot de dia. A l'hivern (hores de sol limitades), potser caldrien etapes més curtes o marxés forçades.

Terreny: Els 4 km/h són una mitjana en camins plans. Si hi havia pujades o fang, el ritme podia baixar a 3 km/h, augmentant les hores necessàries.

Exemple pràctic (Girona-Barcelona en 3 dies):

Dia 1: 35 km ? 8.75 hores (a 4 km/h).

Dia 2: 35 km ? 8.75 hores.

Dia 3: 30 km ? 7.5 hores.

Conclusió:

8-9 hores diàries de caminada eren suficients per fer 100 km en 3 dies a aquest ritme, sempre que el viatger estigués en bones condicions i el terreny ho permetés.

Nota: Això coincideix amb estimacions històriques de viatges medievals, on es recorrien 30-50 km/dia amb jornades de *6-10 hores (Fonts: Medieval Travel and Trade, J. Langdon; Els camins de l'Edat Mitjana, J. Bolòs).

Quines poblacions del litoral català entre Tortosa i Barcelona queden en un radi amb centre Barcelona q permeti arribar a Barna caminat relaxadament en tres dies?

Per determinar quines poblacions del litoral català entre Tortosa i Barcelona s'hi pot arribar caminant "relaxadament " (entre 25-35 km/dia) en 3 dies des de Barcelona, cal fer el següent:

Radi aproximat (3 dies caminant):

Distància màxima en 3 dies:

Relaxadament (ritme moderat): $30 \text{ km/dia} \times 3 \text{ dies} = 90 \text{ km}$ (màxim).

Forçant una mica: $35 \text{ km/dia} \times 3 \text{ dies} = 105 \text{ km}$.

Poblacions dins d'aquest radi (90-105 km de Barcelona):

Però entre Tortosa i Barcelona, les poblacions més properes en 3 dies serien:

Litoral Sud (Tarragona i Baix Ebre):

Cubelles (~50 km) – 2 dies.

Vilanova i la Geltrú (~45 km) – 1.5 dies.

Sitges (~40 km) – 1 dia.

Castelldefels (~25 km) – Menys d'un dia.

Gavà (~20 km) – Mig dia.

Cap població entre Tortosa i Barcelona (litoral) queda a menys de 105 km, ja que:

Tortosa ? Barcelona: ~180 km (massa per a 3 dies relaxadament).

L'Ametlla de Mar: ~150 km (5 dies).

Cambrils: ~120 km (4 dies).

Tarragona: ~100 km (just 3 dies forçant).

Conclusió:

Dins dels 90 km (3 dies relaxadament): Vilanova i Sitges.

Forçant una mica (100-105 km): Tarragona (però ja seria un esforç notable).

Tortosa i el Baix Ebre quedarien massa lluny per a una caminada relaxada de 3 dies.

Fonts: Distàncies basades en mapes històrics de camins medievals (Camí Ral, Via Augusta adaptada) i estudis sobre velocitats de desplaçament a l'època

Opinió

Estem parlant de marxa CAMINANT..

Tant 5,8 km/h (Tortosa-Barna) com 5,2 km/h (Pals-Barna) caminant de forma sostinguda durant moltes hores només és possible per homes joves de 20-25 anys... joves de 20 anys i en forma, poden fer 6 km/h en terreny pla o baixada i 4,5 km/h en pujada suau <6-8%... però només per a marxades de 2-3 hores...

Tanmateix, no és gaire factible que gent de més edat i no acostumats a caminar (mariners = força de braços i esquena, però no de cames) pugui fer 58 km/dia durant 3 dies seguits...